

**Handläggare**  
Peter Brådenmark  
Telefon: 08-508 28 169

**Till**  
Miljö- och hälsoskyddsnämnden  
MHN 2018-04-10 p. 28

## Remiss – Mer fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och returpapper

Remiss från kommunstyrelsen, dnr 2018/504

### Förvaltningens förslag till beslut

Överlämna förvaltningens yttrande som svar på remissen

Gunnar Söderholm  
Förvaltningschef

Monika Gerdhem  
Avdelningschef

### Bakgrund

Regeringskansliet, Miljö- och energidepartementet, har tagit fram en promemoria om ”Mer fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och returpapper – utveckling av producentansvaren”.

Producentansvaren för förpackningar och returpapper behöver ses över för att bättre tillgodose medborgarnas behov av en lättillgänglig insamling och för att andelen avfall som materialåtervinns ska öka. Ett av syftena med miljö kvalitetsmålet *God bebyggd miljö* är att Sverige ska ha en hållbar avfallshantering. Avfallshanteringen ska vara effektiv för samhället och enkel att använda för konsumenterna. Samtidigt ska avfall förebyggas och resurserna i det avfall som ändå uppstår ska tas till vara i så hög grad som möjligt. Dessutom ska avfallets påverkan på hälsa och miljö minimeras.

[Nivå 1]  
[Nivå 2]

[Besöksadress]  
[Postadress]  
[Postnr] [Ort]  
Telefon [Telefon]  
Växel [Växel]  
Fax [Fax]  
e-postadress  
[hemsida]

Det finns flera problem med tillämpningen av bestämmelserna om producentansvar för förpackningar och returpapper. Problemen handlar bland annat om en oklar fördelning av ansvar, oklara krav på servicenivå för insamling av förpackningsavfall och returpapper,

bristfällig statistik till följd av oklara rapporteringsskyldigheter, nedskräpningsproblem, att vissa hushåll betalar för insamling och behandling av förpackningsavfall två gånger, och otillräcklig utsortering av förpackningsavfall från annat avfall. Ett av huvudargumenten när producentansvaret för förpackningar infördes var att det skulle styra mot bättre utformade förpackningar, men de beskrivna problemen har inneburit en svagare styrning mot detta mål.

I promemorian föreslås vissa ändringar i syfte att förtydliga producentansvaret för förpackningar respektive returpapper utifrån de förändringar som beslutades i förordningen om producentansvar förpackningar (2014:1073), förpackningsförordningen, respektive förordningen om producentansvar för returpapper (2014:1074), returpappersförordningen, i augusti 2014 samt för att förtydliga krav som finns i EU:s förpackningsdirektiv. Genom ovan nämnda förordningar infördes bland annat krav på tillstånd för att driva ett insamlingssystem för förpackningsavfall respektive returpapper. Dessa bestämmelser ska tillämpas första gången efter utgången av mars 2020.

### **Innehållet i promemorians förslag**

Nedan följer en sammanställning av de föreslagna ändringarna.

#### **Förtydligande av kraven på de tillståndspliktiga insamlingssystemen**

De tillståndspliktiga insamlingssystemen ska från och med den 1 januari 2021 till och med den sista mars 2025 transportera bort hushållens förpackningsavfall av de vanligast förekommande materialen, (papp, papper, kartong, wellpapp, plast, glas och metall) *från minst sextio procent* av alla bostadsfastigheter.

Från och med den 1 april 2025 ska insamlingssystemen transportera bort hushållens förpackningsavfall av de vanligast förekommande materialen *från alla* bostadsfastigheter. Kravet på transport från bostadsfastigheter av de vanligast förekommande materialen gäller efter den 31 mars 2025 emellertid inte i de fall när en transport från bostadsfastigheten inte är skälig med hänsyn till en fastighets utformning, belägenhet eller andra omständigheter som gör det svårt att ordna transport från fastigheten. Om borttransport från bostadsfastigheten inte bedöms skälig ska förpackningsavfallet av de vanligast förekommande materialen samlas in på en plats som med hänsyn till omständigheterna

ligger så nära bostadsfastigheten som möjligt.

Följande förpackningsavfall från hushållen kan vid insamlingsplatser som ska vara lättillgängliga för dem som vill lämna ifrån sig förpackningsavfallet:

- förpackningsavfall av de vanligast förekommande materialen (papp, papper, kartong, wellpapp, plast, glas och metall) från de bostadsfastigheter där avfallet fram till den sista mars 2025 inte samlas in från bostadsfastigheten,
- förpackningsavfall av andra material än papp, papper, kartong, wellpapp, plast, glas och metall, och
- skrymmande sällanförpackningar.

(Efter den

#### **Insamling av förpackningsavfall som uppstår i bostadsfastigheter och inte samlas in vid dessa fastigheter**

Ett insamlingssystem ska för att anses lämpligt ha insamlingsplatser för den del av hushållens förpackningsavfall som inte ska samlas in från bostadsfastigheterna. Dessa insamlingsplatser ska vara lättillgängliga för dem som vill lämna ifrån sig förpackningsavfallet. Det avfall som ska samlas in vid dessa insamlingsplatser är skrymmande sällanförpackningar och förpackningsavfall av andra material än de som ska samlas in från bostadsfastigheterna.

Förpackningsavfall av papp, papper, kartong, wellpapp, plast, glas och metall från de bostadsfastigheter där avfallet inte samlas in från fastigheten ska från och med den 1 januari 2021 till och med den sista mars 2025 samlas in på lättillgängliga insamlingsplatser. (Efter denna tidpunkt ska det dock – som promemorian får förstås – även finnas kvar insamlingsplatser för vanligt förpackningsavfall avsedda för hushåll i fastigheter som där det inte är möjligt med fastighetsnära insamling)

#### **Insamling av förpackningsavfall i utemiljöer där många människor vistas**

De tillståndspliktiga insamlingssystemen ska ha insamlingsplatser för förpackningsavfall som är hushållsavfall men som uppkommer i utemiljöer där normalt många människor vistas till exempel på välbesökta badplatser och i parker. Kravet omfattar inte förpackningsavfall som uppkommer i yrkesmässig verksamhet.

Insamlingsplatserna ska vara lättillgängliga för dem som vill lämna ifrån sig förpackningsavfallet.

## Ytterligare förslag gällande de tillståndspliktiga Insamlingssystemen

Ett insamlingssystem ska bedrivas så att det främjar material-utnyttjande respektive materialåtervinning och effektivt bidrar till att nå målen för detta. Ett insamlingssystem enligt förpackningsförordningen respektive returpappersförordningen ska ställa en säkerhet som motsvarar kostnaderna för att bedriva verksamheten på ett sätt som uppfyller kraven i respektive förordning.

## Kommuners rätt att samla in förpackningsavfall och returpapper utan uppdrag tas bort

Kommuners rätt att samla in förpackningsavfall eller returpapper utan avtal med ett tillståndspliktigt insamlingssystem tas bort. *Skälen för detta* är att införandet av en höjning av servicegraden gällande insamling av förpackningsavfall och returpapper innebär att det inte längre finns behov för kommunen att kunna tillhandahålla insamling med en högre servicenivå. Avsikten med förordningarna är att producenterna, genom de tillståndspliktiga insamlingssystemen, ska ta ansvar för insamlingen och behandlingen av förpackningsavfallet och returpapperet. Detta ansvar inkluderar ansvaret för finansiering. För att renodla producentansvaret och därmed också stärka incitamentet för producenterna att skapa förutsättningar för en ökad materialåtervinning, bör rätten för en kommun att bygga ut ett eget insamlingssystem för förpackningsavfall eller returpapper tas bort (38 § förpackningsförordningen och 12 § returpappersförordningen). Kommunen bedöms trots denna förändring ha en fortsatt viktig roll i systemet för insamling av förpackningsavfall och returpapper, exempelvis genom det kommunala planeringsarbetet. Kommunerna kommer även fortsättningsvis att kunna samla in förpackningsavfall och returpapper på uppdrag av de tillståndspliktiga insamlingssystemen

## Avfallsinnehavares utsorteringskrav

Avfallsinnehavare ska lämna förpackningsavfall i godkända retursystem för plastflaskor och metallburkar eller andra insamlingssystem med tillstånd. Förpackningsavfallet ska lämnas i ett insamlingssystem som är avsett för sådant avfall som lämnas. Avfallsinnehavare ska lämna returpapper i insamlingssystem med tillstånd.

### Krav på att den som driver ett tillståndspliktigt insamlingssystem informerar

Den som driver ett insamlingssystem enligt förpackningsförordningen ska informera hushållen om syftet med materialutnyttjande av förpackningsavfall och om möjligheten att materialutnyttja olika material. Den som driver ett insamlingssystem ska även informera de producenter som låter förpackningar omfattas av systemet om vilka möjligheter som finns att materialutnyttja olika förpackningsmaterial. Kravet på att den som driver ett insamlingssystem enligt returpappersförordningen ska se till att andra än hushåll får information om utsortering, tillgängliga insamlingssystem, hur verksamheterna kan bidra till ökad materialåtervinning och återvinningsresultat flyttas till en separat paragraf.

### Definitionen av producent i förpackningsförordningen

Definitionen av producent föreslås ändrad så att det totala antalet producenter blir färre. Förpackningar som inte är serviceförpackningar kan ha två producenter och serviceförpackningar en producent. Producent ska avse den som yrkesmässigt

1. fyller eller på annat sätt använder en förpackning som inte är en serviceförpackning i syfte att den ska skydda, presentera eller underlätta hanteringen av en vara,
2. för in en förpackad vara till Sverige,
3. tillverkar en förpackning i Sverige, eller
4. för in en förpackning till Sverige.

I promemorian anges att dagens definition av producent innebär att de flesta förpackningar har flera producenter och många aktörer har producentansvar. Det är även oklart om aktörer i andra länder till exempel tillverkare och säljare omfattas av begreppet. Naturvårdsverket har uppskattat antalet producenter enligt dagens definition till 50 000–100 000. De flesta som deltar i distributionen av förpackningar har i dag ett producentansvar, men enligt Naturvårdsverket agerar alla inte i enlighet med detta ansvar. Flera av producenterna har inte möjlighet att leva upp till alla krav i förordningen. Detta medför en risk för att producentansvaret blir urvattnat och att tillsynen blir svår att genomföra. Det är därför önskvärt att begränsa antalet producenter. Det är dock viktigt att utforma definitionen på ett sätt som innebär att de aktörer som har störst möjlighet att uppfylla kraven i förpackningsförordningen (EU) är producenter. Ett annat skäl att minska antalet aktörer som definieras som producenter är att om producenterna blir för många riskerar administrationen att bli omfattande vilket innebär höga tillsyns-

avgifter. En utgångspunkt bör vara att ansvaret bör begränsas till de aktörer som har störst möjlighet att uppfylla förpackningsförordningens krav. Hänsyn bör tas till att producentansvaret för förpackningar både innefattar krav på utformning av förpackningar, insamling och materialåtervinning.

Den som direkt eller indirekt genom ett insamlingssystem ansvarar för insamling och behandling av förpackningsavfall har ett starkare incitament att utforma förpackningarna på ett sätt som ökar möjligheterna att materialutnyttja förpackningarna när de blivit avfall. Det finns därför fördelar med ett producentbegrepp som innebär ansvar både för utformningen av förpackningar och för insamling och behandling av förpackningsavfall.

#### Definition av serviceförpackning och att släppa ut en förpackning på den svenska marknaden

Serviceförpackning definieras som en förpackning som fylls vid försäljningstillfället eller används för obearbetade produkter från jordbruk eller trädgårdsnäring. Att släppa ut en förpackning på marknaden innebär att man för första gången gör en förpackning tillgänglig för någon annan.

#### Definition av producent i returpappersförordningen

Producent är den som i Sverige tillverkar eller till Sverige för in tidningspapper och de som för in tidningar till Sverige. Förslaget innebär att de som trycker eller låter trycka tidningar inte längre är producenter. Begreppet tidningspapper definieras i förordningen som papper som tidningar trycks på.

#### Förpackningsförordningens syfte förtydligas

Förpackningsförordningens syfte utökas så att det även omfattar att begränsa skadligheten för miljön av material och ämnen i förpackningar. Förordningens syfte ändras även genom att mängden förpackningsavfall ska minska genom att förpackningar endast används när det är nödvändigt. Producenterna ska tillhandahålla eller ansluta sig till ett insamlings-system som har det operativa och finansiella ansvaret för förpackningsavfall.

Kraven på förpackningarnas utformning tydliggörs genom att det anges att producenterna för att minska mängden avfall enligt 2 kap.

5 § miljöbalken ska utnyttja de möjligheter som finns inom producentens verksamhet att begränsa användningen av onödiga förpackningar. En producent ska även se till att förpackningarna har en volym och vikt som begränsas till det minimum som krävs för att upprätthålla en god säkerhets- och hygiennivå.

### Returpappersförordningens syfte förtydligas

Returpappersförordningens syfte förtydligas så att det anges att producenterna ska tillhandahålla eller ansluta sig till ett insamlings-system som har det operativa och finansiella ansvaret för returpapperet.

### Krav på att förebygga uppkomsten av förpackningsavfall

Kraven på förpackningarnas utformning tydliggörs genom att det anges att producenterna ska minska mängden avfall enligt 2 kap. 5 § miljöbalken ska utnyttja de möjligheter som finns inom producentens verksamhet att begränsa användningen av onödiga förpackningar. En producent ska även se till att förpackningarna har en volym och vikt som begränsas till det minimum som krävs för att upprätthålla en god säkerhets- och hygiennivå.

### Tungmetaller i förpackningsmaterial

Det införs en upplysningsbestämmelse om att det finns bestämmelser om tungmetaller i förpackningsmaterial i förordningen (1998:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter.

### Material i kontakt med livsmedel

Det införs en upplysningsbestämmelse om att det finns bestämmelser om material i kontakt med livsmedel i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1935/2004 av den 27 oktober 2004 om material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel och om upphävande av direktiven 80/590/EEG och 89/109/EEG, kommissionens förordning (EG) nr 2023/2006 av den 22 december 2006 om god tillverkningssed när det gäller material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel, kommissionens förordning (EG) nr 10/2011 av den 14 januari 2011 om material och produkter av plast som är avsedda att komma i kontakt med livsmedel, livsmedelsförordningen (2006:813), och Livsmedelsverkets föreskrifter.

### Märkning av förpackningar

Om en förpackning märks med uppgift om vilket förpackningsmaterial som har använts ska det ske i enlighet med kommissionens beslut (97/129/EG) av den 28 januari 1997 om fastställandet av ett identifieringssystem för förpackningsmaterial i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG om förpackningar och förpackningsavfall.

### Skyldighet för producenter att lämna uppgifter

Producenter enligt förpackningsförordningen respektive returpappersförordningen ska lämna uppgifter till Naturvårdsverket. Uppgifterna ska omfatta producentens namn med kontaktuppgifter, person- eller organisationsnummer. Producenter enligt förpackningsförordningen ska även lämna uppgift om huruvida producenten omfattas av kraven på att tillhandahålla eller ansluta sig till ett insamlingssystem. Producenterna ska underrätta Naturvårdsverket om det sker förändringar ifråga om de uppgifter som har lämnats.

### Rapportering om de förpackningar och tidningar som släppts ut på den svenska marknaden

Skyldigheten att rapportera till Naturvårdsverket om den mängd förpackningar och tidningar som producenterna släpper ut på marknaden flyttas från den som driver insamlingssystemet till producenterna. De producenter som ska rapportera är de som fyller eller på annat sätt använder en förpackning som inte är en serviceförpackning, de som tillverkar serviceförpackningar och de som för in serviceförpackningar till Sverige samt de som är producenter enligt returpappersförordningen.

### Insamling av förpackningsavfall av alla material

Tillstånd ska omfatta insamling av förpackningsavfall av alla material.

### Tidsbegränsade tillstånd

Tillstånden för att driva insamlingssystem för förpackningsavfall respektive för returpapper ska vara tidsbegränsade.



## Anmälningsplikt för insamling av förpackningsavfall respektive returpapper från verksamheter

Ett krav införs om att den som utan tillstånd samlar in förpackningsavfall eller returpapper som uppkommit i eller i samband med yrkesmässig verksamhet ska anmäla detta till Naturvårdsverket. En sådan anmälan ska innehålla uppgift om insamlarens namn, kontaktuppgifter och person- eller organisationsnummer, uppgift om från vilka verksamheter avfall samlas in och uppgift om vilket förpackningsavfall som samlas in. Naturvårdsverket ska underrättas om det sker en förändring av de uppgifter som lämnats i anmälan. Den som omfattas av anmälningskraven i förpacknings- och returpappers-förordningen behöver inte anmäla yrkesmässig insamling enligt avfallsförordningen. Kraven på att insamlingen görs på ett lämpligt sätt så att den inte försvårar materialutnyttjande respektive materialåtervinning, och att avfallshanteringen ska bedrivas så att den effektivt bidrar till att nå förordningarnas mål för materialutnyttjande respektive materialåtervinning utgår. Istället krävs att avfallet ska hanteras på ett lämpligt sätt så att material-utnyttjande av förpackningsavfall respektive materialåtervinning av returpapper främjas.

## Förpackningsförordningens tillämpningsområde

För flaskor och burkar som omfattas av förordningen (2005:220) om retursystem för plastflaskor och metallburkar ska undantag göras från krav vid eventuell märkning, från skyldigheten för producenter att tillhandahålla eller ansluta sig till ett insamlingssystem och från kraven som ställs på den som samlar in förpackningsavfall från yrkesmässig verksamhet. I övrigt ska förordningens bestämmelser tillämpas även på dessa flaskor och burkar. Gällande förpackningar som på grund av sitt tidigare eller resterande innehåll utgör farligt avfall enligt avfallsförordningen (2011:927) ska undantag från skyldigheten för producenter att tillhandahålla eller ansluta sig till ett insamlingssystem och från kraven som ställs på den som samlar in förpackningsavfall från yrkesmässig verksamhet. I övrigt ska förordningens bestämmelser tillämpas även på dessa förpackningar.

## Otillåten miljöverksamhet

Den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot en föreskrift som regeringen har meddelat om krav på tillstånd för yrkesmässig

drift av insamlingsystem för avfall döms för otillåten miljöverksamhet till böter eller fängelse i högst två år. Det införs en upplysning om att sådana bestämmelser finns i förpacknings- och returpappersförordningen.

### Miljösanktionsavgifter

Miljösanktionsavgifter införs för överträdelse av skyldigheter att i föreskriven tid lämna in uppgifter till Naturvårdsverket. Sådan skyldighet föreskrivs för den som driver ett insamlingsystem, de som utan tillstånd samlar in förpackningsavfall som uppkommit i eller i samband med yrkesmässig verksamhet och producenterna. Det införs en upplysning i förpacknings- och returpappersförordningen om att sådana bestämmelser finns.

### Avgifter för prövning och tillsyn

Ett avgiftssystem införs som ska finansiera Naturvårdsverkets tillståndsprövning, operativa tillsyn och tillsynsvägledning gällande förpackningsförordningen respektive returpappersförordningen. De som driver insamlingsystem med tillstånd enligt förpackningsförordningen eller returpappersförordningen ska betala en årlig avgift för prövnings- och tillsynsverksamhet. Förpackningsproducenter ska betala en årlig avgift till Naturvårdsverket för tillsynsverksamhet. Tidningsproducenter ska betala en timbaserad tillsynsavgift efter särskilt beslut.

### Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Förslaget till ändring i miljöbalken ska träda i kraft den 1 januari 2021. Ändringarna i förpackningsförordningen och returpappersförordningen ska träda i kraft den 1 januari 2019. Bestämmelserna i den upphävda förordningen om producenternas rapporterings-skyldighet ska gälla uppgifter fram till och med 2018. Vid rapporteringen som ska göras 2020 för uppgifter gällande 2019 ska den nya bestämmelsen om producenternas rapportering tillämpas. Bestämmelserna gällande tillstånd för insamlingsystem ska tillämpas första gången i fråga om insamlingsystem som ska drivas efter utgången av december 2020. Kravet på att insamlingsystemet ska transportera bort hushållens förpackningsavfall av papp, papper, kartong, wellpapp, plast, glas och metall från bostadsfastigheterna (med undantag för skrymmande sällanförpackningar) ska enligt förslaget börja tillämpas från och med den 1 januari 2021. Detta krav innebär till och med utgången av mars 2025 att insamlings-systemen ska transportera bort detta avfall *från minst sextio procent*

av alla bostadsfastigheter. Från och med den 1 april 2025 gäller kravet *alla bostadsfastigheter* med undantag för skrymmande sällanförpackningar och då sådan transport inte är skäligen.

### **Förvaltningens synpunkter och förslag**

Förvaltningen tillstyrker förslaget med de synpunkter som anges nedan.

- Problemen med förpackningsavfall måste i första hand lösas i producentledet, vilket också är en intention med de nya reglerna. Att använda resurssnåla och fossilfria förpackningsmaterial är viktigare och ger större miljöeffekt än insamlingen av förpackningsavfall.
- Även om förvaltningen i grunden är positiv till en mer fastighetsnära materialinsamling ser förvaltningen att det kan bli problematiskt att anpassa befintliga fastigheters avfallsutrymmen, inte minst i Stockholms innerstad där flera fastigheter inte har möjlighet att skapa lämpliga utrymmen på grund av bland annat K-märkning m m. I sådana fastighetsbestånd ser förvaltningen att den föreslagna skälighetsregeln kommer behöva tillämpas. Om förslaget innebär att ett betydande antal återvinningsstationer försvinner från Stockholm minskar servicegraden för alla de som bor i fastigheter där fastighetsnära insamling inte är möjlig.
- Insamling av avfall föranleder alltid ett visst mått av olägenheter i form av transporter och buller mm. Om varje fraktion ska hämtas av olika transportörer ökar transporterna och risken för bullerstörning flyttas från återvinningsstation till bostadsfastigheter. Vad som är optimalt måste avgöras i det enskilda fallet. Det finns risk för att förslaget ger uttryck åt en överdriven förhoppning om vad fastighetsnära insamling skulle kunna innebära. Det gäller inte minst i storstäderna. Eftersom lämning och tömning av avfallet ofta är förenat med bullerstörningar kommer reglerna att innebära att ännu fler boende blir störda. Det är därför av stor vikt att kommunen har ett nära samarbete med de tillståndspliktiga insamlingssystemen i utbyggnaden av insamlingssystemet.
- Fastighetsägares plikt att anordna fastighetsnära insamling är oklar. Undantaget i den föreslagna 39a § förordningen om ändring i förordningen om producentansvar för förpack-

ningar riktar sig till producenter, men såvitt går att utläsa inte till fastighetsägare. I Stockholm kan man förvänta sig att ett stort antal fastigheter – inte bara i innerstan – kan få betydande svårigheter att anordna fastighetsnära insamling.

- Av konsekvensanalysen avseende fastighetsägare (promemorian s. 190 f) framgår att gratis avhämtning inte är tillräckligt för att täcka fastighetsägares kostnader för insamlingen i fastigheten. Det borde bli möjligt för fastighetsägare att från förpackningsavgifterna kunna söka bidrag för att inrätta insamling av förpackningsavfall inom den egna fastigheten. Flera fraktioner innebär också att fastighetsägare måste lösa arbetsmiljöproblemen med avfallshämtning.
- I konsekvensanalysen avseende miljömässiga konsekvenser (promemorian s. 196) anges att minskad förbränning är en positiv miljöeffekt. Det är inte självklart. Det gäller endast under förutsättning att återvinningen har större miljönytta totalt sett än avfallsförbränning. Som princip gäller ju att ett material ska användas så många gånger som möjligt och att det är bättre att använda sopor för förbränning än att använda jungfruligt material.
- De olika insamlingssystemen för avfall är inte tillräckligt analyserade. Där sopsugsanläggningar finns – vilket är regel i Stockholm i större nya bostadsområden – kan svårigheterna att anordna fastighetsnära insamling vara betydande. Det gäller särskilt som sopsugsanläggningarna endast klarar ett begränsat antal fraktioner och tekniskt inte ens kan klara t ex glasfraktionerna.
- När det gäller föreslagna bestämmelser om tillsynsavgift ställer sig förvaltningen frågande till vad som menas med obefogade klagomål. Bestämmelsen ger intryck av att Naturvårdsverket ska hantera klagomål på enskilda återvinningsstationer eller olägenheter i fastigheter med insamling av förpackningsavfall, något som idag hanteras av kommunerna.
- Det skall slutligen påpekas att gränsen mellan förpackningsavfall från hushåll och verksamheter på detta område är en annan än för annat avfall. Det är en brist redan i nu gällande lagstiftning, men det hade varit en fördel om man i PMn hade utvecklat definitionen och avgränsningen

mellan hushållsavfall och verksamhetsavfall. Det sägs inte heller något om blandat avfall och vad som skall gälla när förpackningsavfall blandas med vanligt hushållsavfall. Genom det kommunala avfallsmonopolet kommer kommuner även i fortsättningen att samla in förpackningsavfall som lämnas med det vanliga hushållsavfallet.

### **Bilaga**

Regeringskansliets promemoria: Mer fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och returpapper – utveckling av producentansvaren, se länk:

<http://www.regeringen.se/4952fa/contentassets/478afa8c58ca4f85a6c84dc9dc0ba8b6/pm-mer-fastighetsnara-insamling-av-forpackningsavfall-och-returpapper.pdf>